

Од када је, одлуком Првог општинског суда у Београду да се прогласи надлежним, тужба "Иницијативе младих" прерасла у званичан поступак, НСПМ успешно избегава да помене тај случај. Не зато што немамо шта да кажемо – у принципу, тешко је наћи брбљивију групу људи – већ зато што је закон врло јасан и недвосмислен: забрањено је јавно коментарисати судске поступке који су у току.

Од дебате у медија центру тешко да постоји јавније коментарисање. Дакле, неко ко би, поводом одређеног НЕСВРШЕНОГ судског поступка, организовао јавну дебату, свакако би вршио притисак на суд и тиме прекршио закон. Ипак, друга страна у "нашем" процесу, и то она која га је покренула, "Иницијатива младих за људска права", у петак 16. октобра окупила је у НУНС-овом медија центру неколико саговорника на тему говора мржње:

- Непосредан повод дебате је прва правоснажна пресуда у Србији изречена за говор мржње у спору Иницијативе и "Гласа јавности" и процес који је Иницијатива иницирала против часописа "Нова српска политичка мисао" – стоји, дословце, у позиву који је достављан свима за које је Иницијатива сматрала да би требало да буду обавештени о њиховом несвакидашњем кршењу закона.

Заједно са списком оних који ће учествовати у дебати, позив је стигао и на адресу НСПМ. Памтим и срдачније позиве, али сам отишао из радозналости, а и јер би било глупо да такво флагрантно кршење закона, кад већ не можемо да га спречимо – и кад га нико други не спречава! – прође без сведока. Што ће рећи да нисмо имали превише поверења у медије од којих смо очекивали да ће извештавати са тог чудноватог скупа.

Каква људска права, такви и млади

Елем, тачно у 12 сати, Маринко Вучинић и моја маленкост затекли су се на дебати о говору мржње, коју је организовала Иницијатива младих за људска права. Модератор Драган Поповић је, у име организатора, најпре поздравио присутне и онда редом давао реч уводничарима: помоћници министра културе Наташи Вучковић-Лесендрић (која је дошла уместо најављеног министра Небојше Брадића), заштитнику грађана Саши Јанковићу, потпредседници НУНС-а Јелки Јовановић, те незаобилазној Биљани

Ковачевић Вучо, председници ЈУКОМ-а, као и председници УНС-а Љиљани Смајловић, која се прикључила нешто касније.

Већ прво излагање показало је колико је оваква расправа, у поменутој организацији, промашила тему. Помоћница министра културе, наиме, истакла је да јој је изузетно драго што су дебату покренули млади људи – мислећи на "Иницијативу младих за људска права" – закључујући како је то наговештај да ће будућност бити боља од садашњости! До тада сам веровао да сви у сали схватају да Иницијатива има везе са младима таман колико има и са људским правима: врло мало. Да будем искрен, млађег од себе, не рачунајући девојке које су преузимале гардеробу, ни свећом тамо нисам могао пронаћи, а још пре пет година сам престао да лажем себе како сам млад!. Било како било, у свом кратком излагању помоћница министра културе је прочитала неколико чланова Закона о информисању, после чега је је убрзо и напустила дебату.

Затим је реч узео Саша Јанковић, чија функција – заштитник грађана – обичним смртницима, неупућеним у то каква су све овлашћења дата омбудсману, може да делује као нешто попут Бетмена: штити нас од неправди, поготово оних институционалних. Сличности између Јанковића и правог Бетмена, руку на срце, заиста постоје, али не по правичности, већ по томе што и један и други преузимају различите идентитете у различитим околностима. Јанковић је, тако, од 1997. па до 2000. био стручни сарадник у Министарству за омладину и спорт. Пошто је то било пре петог октобра, Јанковић је, значи, био „службеник режима Слободана Милошевића,“ што се никако не би могло закључити по ономе што је изрекао на дебати о говору мржње, где му је наступ био усклађен са свим принципима данашње, проевропске и грађанистичке политичке коректности.

- Деценијама смо гајили говор мржње, требаће нам вероватно исто толико да исправимо ствари – песимистички је закључио Јанковић у свом обраћању, које је "обогатио" до тада некоришћеним изразом "рањиве групе". Позивајући се на Препоруке Савета Европе, српски омбудсман навео је да говор мржње нарочито погађа "рањиве групе", у које је уврстио све врсте мањина (националне, сексуалне, социјалне) и тако дао шлагворт за каснију расправу.

Позови БКВ ради вређања

Уследило је ни по чему упечатљиво излагање Јелке Јовановић, потпредседнице НУНС-а

и, према сопственом признању, сарадника "Иницијативе младих", а затим је до микрофона дошла особа коју су остали уводничари до тада ословљавали топлим "Биљо": Биљана Ковачевић-Вучо, лично и персонално.

Председница ЈУКОМ-а најпре је причала о мањкавостима српског законодавства и, нарочито, овдашњем дефициту стручњака за говор мржње, иако је себе спремно убројала у исте (и као таква навела неколико земаља чије би законодавство требало да нам послужи као пример, а у њих убројала и Хрватску). Али, решена да никога не разочара, експресно је напустила едукациону и заузела борбену формацију, чим је схватила да су у сали присутни и представници "Нове српске политичке мисли". Када је Маринко Вучинић прочитао шта све Петар Луковић пише о српском народу или нашем сајту, и запитао уводничаре да ли су спремни да и то назову говором мржње, Биљана Ковачевић-Вучо је "експлодирала":

- НСПМ на прилично дисквалификаторски начин брани идеологију која је довела до рата и ратних злочина. Текстови на НСПМ правдају политику злочина. То је мој став, није никаква предрасуда. Свака могућа реакција на НСПМ није прејака, без обзира колико је груба или ружно звучи. Када људи, који су нажалост још увек у мањини у Србији, осете гнев и љутњу према НСПМ, која и даље истрајава на идејама које су Србију довеле у пропаст, то не може да буде говор мржње – рекла је жена која се иначе представља као правник, чак и председник некаквог комитета правника, и то ни мање ни више него за људска права.

Као што ниједну увреду на рачун НСПМ не сматра претераном, Биљана Ковачевић-Вучо исто тако ниједну агресивну вулгарност на рачун српског народа, од оних неколико са "Е новина" које смо Маринко Вучинић и ја прочитали на овој дебати, не сматра говором мржње. Штавише, Биљана Ковачевић-Вучо, правница и борац за хуманитарна права, тврди да ништа што се изговори против Срба не може бити говор мржње, јер српски народ није рањива група!

- Зна се да се штите рањиве групе. Српски народ не може да буде незаштићен и рањив – понављала је председница ЈУКОМ-а.

На инсистирање аутора овог текста да појасни у каквим се то правним актима говор мржње дефинише као нешто што је уперено само против рањивих група, као и по којим то основама Срби нису рањива група а Албанци јесу, Биљана Ковачевић-Вучо је час

хистерисала ("Ви толико не знате, па постављате глупа питања!"), час надмено држала лекције о животу ("Кад постављате питање, морате да пођете од нечега"), а час покушавала да импресионира/уплаши присутне набрајањем силних докумената које је она простудирала и које би, ваљда, требало да савлада свако ко би се усудио да се расправља с њом на тему говора мржње. Од конкретних одговора, процедила је тек члан 20 Пакта о грађанским и политичким правима ("То је класична дефиниција говора мржње"), као и Конвенцију за борбу против расизма.

Историјски ниво једне правнице

Невоља је, међутим, што се у тим документима ни не помињу рањиве групе, а камоли да се дају неке смернице према којима бисте могли да изузмете Србе са списка оних групација који могу бити жртве говора мржње. Правници из НСПМ, или који сарађују са НСПМ, редом су били веома изненађени када смо им пренели шта је Биљана Ковачевић-Вучо потезала као аргументе. Сви до једног су нам потврдили нешто што је јасно и лаицима, само ако поштују логику: никакве међународне конвенције и повеље не праве разлику међу народима на оне који спадају и оне који не спадају у "рањиве групе"!

Зашто су најпре Саша Јанковић, а затим и много гласније Биљана Ковачевић-Вучо, инсистирали на "рањивим групама", бог свети зна. Срећом по НСПМ, а на жалост разних „иницијатива“, речи које су ови "стручњаци" изrekli том приликом, немају – још увек – правоснажни карактер.

Осим ако све то заиста није било део судског процеса! Јер, у дебату се, уочи самог завршетка, укључила и извесна Славољупка Павловић, која се, оглађујући се како овој дебати присуствује у своје име, представила као "сарадница у Првом општинском суду". Оној истој судској инстанци пред којом се води поступак "Иницијативе" против НСПМ.

Тада је дефинитивно постало јасно да од јавне дебате поводом судског поступка који је у току, ипак постоји гора ствар: јавна дебата поводом судског поступка који је у току, а у којој учествује службеница суда који се прихватио поступка!

Али, ни ту није био крај моралним и правничким "контроверзама" инквизиторске дебате коју је приредила "Иницијатива младих за људска права". Јер, свака наша слутња је

устотручена после самог излагање Славољупке Павловић, која је, између осталог, рекла:

- Оно што се мени чини јако битним да се нагласи, треба имати у виду историјски контекст, друштво у којем се то говори, државу у којој се то говори. Није исто када је један овакав текст објављен на неком сајту у Шведској, која је достигла ниво, стандарде људских права итд, и да се то објави у нашој земљи, са нашим историјским наслеђем. Србија није доследна секуларна држава, јер један владика седи у РРА – нагласила је сарадница Првог општинског суда.

Ето, ако једног дана у правничке науке буду уведени "историјски контексти" и "историјска наслеђа", моја маленкост ће моћи да се похвали како је присуствовала рађању тог правца у законодавству. Правца који ће, несумњиво, бити назван по Славољупки Павловић, "сарадници у Првом општинском суду у Београду".

Право на погрешно мишљење

Модератор дебате Драган Поповић неколико пута је поновио да је "необично што полемишемо, али да је добро што полемишемо". Из чега произилази да је до појављивања "Иницијативе младих за људска права", по свој прилици, у Србији ретко ко полемисао, а нико на тако цивилизован начин.

Као страна која је тужена у судском поступку, а затим нападнута гомилом неистина и увреда у пратећој дебати, НСПМ тешко да може да дели Поповићево задовољство. Имали смо прилику да видимо како жена која се представља као једини стручњак у Србији за питања говора мржње, тврди да ништа што се изрекне о Србима (или о НСПМ) не може бити окарактерисано као говор мржње. Како та иста особа у једном тренутку каже да су код говора мржње најопаснији стереотипи, а већ у следећем и сама изрекне гомилу стереотипа о НСПМ. Како у јавној дебати поводом судског поступка који је у току и који организује једна страна у спору добровољно учествују заштитник грађана, помоћница министра, председница комитета правника и сарадница суда, а да нико од њих ни не спомене како је законом забрањено коментарисати процесе који још нису добили пресуду. Како се сви поменути позивају на конкретне међународне споразуме, конвенције и повеље, а у тим документима уопште не стоји то што они цитирају. Како на наша питања или одбијају да одговоре (представник Иницијативе, на пример, није образложио због чега су тужили НСПМ, а нису "Е новине" или "Пешчаник"), или узвраћају галамом и увредама. Како човек, извесни Горан Милетић – чија ми је функција

остала мистерија пошто је није изрекао – галами да би све Србе требало вратити у обданиште да се уче понашању, а затим без икаквог повода почне да виче на Маринка Вучинића, којем је, да безобразлук буде већи, окренут леђима!

Полемика?! Дискусија?! Дијалог?! Далеко од тога! Једино што је у целом том догађају личило на аргументовану и цивилизовану расправу јесте било обраћање Љиљане Смајловић, из којег издвајамо део који се односи не само на овај конкретан случај, већ на целокупну хајку покренуту против свих који нису сагласни са владајућом евроатлантском, реформском, анационалном, политички најкоректнијом реториком:

- Мора постојати забрањена област у јавном говору, мора постојати оно што је санкционисано и што се не сме рећи, али, истовремено, не сме нешто друго да буде обавезно, па да дозвољено буде рећи само како су сви народи добри, како су сви народи креативни и да нико не сме да их пореди. Мора да остане једна широка област, зона читава, која ће бити ван домаћаја закона. Да се сме мислити слободно и да се сме мислити и погрешно, јер нема другог начина ни да се утврди шта је исправно мишљење, ако се не чује нетачно мишљење.